

Forslag til tekstmæssige ændringer af den kommende udgave af udkast til vandplaner
Dette notat indeholder forslag til de væsentligste ændringer i teksten i de kommende vandplaner som konsekvens af forhøringen i kommunerne og andre myndigheder og aftalen om Grøn Vækst 2.0. Emnene vedrører den ikke-landbrugsrelaterede indsats, kvælstofudredningen samt vandløb.

Der vil herudover være tekstændringer for emner af lokal karakter i visse vandplaner, der ikke har betydning for de overordnede målsætninger og indsatsbehov.

Generelle bemærkninger

Det vurderes, at der på trods af, at der er fremkommet mange bemærkninger til vandplanudkastene under forhøringen i kommunerne, endnu er forhold, der ikke er fuldt oplyst. Flere kommuner har eksempelvis nævnt, at de er undervejs med nye og bedre data for spildevandsforholdene. Der er således ikke et fuldt konsolideret grundlag for alle elementer i plangrundlaget.

Under den kommende høringsperiode vil der derfor være et behov for at kvalificere og fastlægge en række konkrete indsatser bl.a. i et samarbejde med interessenterne.

Det er også nødvendigt i det indledende afsnit at redegøre for processen fra forhøringen, den efterfølgende justering og tilretning af planerne og processen under høringen. Dette kan eksempelvis formuleres som:

"De indkomne bemærkninger fra den tekniske forhøring i kommuner og andre myndigheder er medtaget i et vist omfang i de nye udkast til vandplaner. I høringsperioden vil der pågå en fortsat kvalificering af dette, blandt andet i dialog med interessenter."

Kvælstofudredningen:

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Fra tabel 1.3.1: "Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note x) xx ton N/år."</p> <p><i>"Note x) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes."</i></p> <p>I redegørelsesdelen om målrettede virkemidler: "Modellen for implementeringen af markedsomsættelige kvælstofkvoter er endnu ikke færdigudviklet. I vandplanen er effekten indregnet således, at det er forudsat, at kvælstofkvoterne, sammen med de øvrige målrettede virkemidler, sikrer at indsatskravet i 1. vandplanperiode for de forskellige kystoplade inden for Hovedvandopland xx opfyldes."</p>	<p>I tabel 1.3.1 fjernes oplysningerne om N-kvoter, og sumtal samt notehenvvisninger konsekvensrettes.</p> <p>Der suppleres med en generel tekst i vandplanen om, at;</p> <p><i>"Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.</i></p> <p><i>På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktion."</i></p>

Spildevand:

For så vidt angående spildevand er der ikke, som forventet, indkommet tilstrækkelig nye data vedr. kommunernes gennemførelse af forbedring af spildevandsforholdene i det åbne land til, at regeringen på et tilstrækkeligt solidt grundlag kan fastlægge indsatsbehovet. Der er således behov for længere tid til at fremskaffe disse data.

For spildevandsindsatsen foretages faktuelle korrektioner og justeringer af mindre uhensigtsmæssigheder konstateret af kommunerne. Der nedsættes arbejdsgrupper for spildevand, som sideløbende med den offentlige høring præciserer og kvalificerer indsatsbehovet.

Tekst fra forberedelsesudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Tabel 1.3.1: "Spredt bebyggelse (baseline) • Forbedret spildevandsrensning: ca.x.xxx ejendomme, Indsatskrav 2015: xxx ejendomme"</p> <p>I Retningslinje 11 står der: "Spildevand fra enkeltliggende ejendomme som udleder direkte eller indirekte til søer, moser, vandløb eller nor, skal opsamles, afskæres, nedsives eller som minimum gennemgå rensning svarende til renseklasser som angivet på Web-GIS. Af Web-GIS fremgår det, hvilke oplande der er udpeget i regionplan 2005, dvs. hvor foranstaltningerne indgår i baseline, samt hvilke oplande der udpeges med denne plan, dvs. hvor der er tale om supplerende foranstaltninger."</p> <p>I Redegørelsesdelen står der bl.a.:</p> <p>"Baseline er den fremskrevne påvirkning i år 2015 (baseline 2015) når man inddrager effekterne af planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af påvirkningen. For punktkildernes vedkommende vil det sige allerede besluttede tiltag som fremgår af kommunernes spildevandsplaner mv., samt forbedret spildevandsrensning på enkeltejendomme i overensstemmelse med regionplanen."</p>	<p>Der tilføjes en note til tabel 1.3.1:</p> <p><i>"Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes, om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde mellem KL og Miljøministeriet i høringsperioden."</i></p>

Vandindvinding i hovedstadsområdet:

For vandindvindinger til drikkevand har kommunerne på Sjælland ønsket alternative virkemidler til reduceret indvinding, fx udpumpning af grundvand i de tørre sommerperioder. Desuden anses flytning af indvindinger visse steder for urealistisk, og at det vil medføre optrængende grundvand i huse. På baggrund heraf angives i vandplanerne, at kommunerne som alternativt virkemiddel kan vælge at gennemføre kompenserende udledninger af vand i vandløb i de tørreste måneder, hvor det er mere omkostningseffektivt og hensigtsmæssigt.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som sideløbende med den offentlige høring kvalificerer indsatsbehovet og løsningsmodellen for vandindvinding til drikkevand.

Tekst fra forberedelsesudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
I vandplaner for Hovedstadsområdet er nævnt i tabel 1.3.1 "Flytning af kildepladser (note x) xx mio. m ³ til	Teksten i tabel 1.3.1 ændres til: " Flytning af kildepladser xx mio. m ³ til yy mio. kr.

yy mio. kr." "Note x) Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endeligt afklares i dialog med kommunerne."	samt kompenserende udpumpning xx mio. m ³ til yy mio. kr. (note 9)" Note x ændres til: "Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter".
--	---

Markvanding:

Kommunerne har ikke afgivet væsentlige kommentarer til indsatsen for vandindvinding til markvanding. Det foreslås derfor, at det hidtidige skønnede indsatsbehov fastholdes i planerne, og at der sideløbende med høringen igangsættes et udredningsarbejde med henblik på at kvalificere beregningsgrundlaget yderligere, før det endelige indsatsbehov fastlægges.

Tekst fra forberedelsesudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
Fra tabel 1.3.1 "Reduceret vandindvinding (Note x) xx ha" "Note x) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder, men hele udgiften er indsat for første periode. Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endelig afklares i dialog med kommunerne, jf. kap. 2.5"	Indsatsen bibeholdes i tabel 1.3.1, men tilføjes en note x: "Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden".

Vandløb:

For vandløbsindsatsen foretages faktuelle korrektioner og justeringer af mindre uhensigtsmæssigheder konstateret af kommunerne. Der nedsættes arbejdsgruppe for vandløb, som sideløbende med den offentlige høring præciserer og kvalificerer indsatsbehovet.

Tekst fra forberedelsesudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
I vandplanerne kan der i tabel 1.3.1 og tabel 1.3.2a være nævnt konkrete virkemidler (ophør / reduceret vandløbsvedligeholdelse, fjernelse af spærringer, vandløbsrestaureringer o.l.).	De kommende udkast til vandplaner vil blive justeret på baggrund af kommunernes høringssvar om faktuelle korrektioner samt mindre uhensigtsmæssigheder. Dette vil resultere konkret i ændrede anvendelse af indsatser ("x km vandløb" ændres til "y km vandløb" o.l.). Der tilføjes en note: "Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne".

Akvakultur / dambrug:

For dambrug foreslås at fastholde den hidtidige indsats i vandplanerne vedr. miljøgodkendelser og fjernelse af spærringer. Akvakulturredvalget har den 26. maj 2010 afgivet deres anbefalinger til initiativer, der kan bidrage til vækst inden for akvakulturområdet. Efter sommerferien forelægges regeringen et oplæg til håndtering af Akvakulturredvalgets anbefalinger.

Tekst fra forberedelsesudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
--------------------------------	-----------------------------------

<p>Fra tabel 1.3.1: "Ferskvandsdambrug – indsats xx stk"</p> <p>Tabel 1.3.2a "Recirkulering jf. virkemiddelkatalog 5.1 - xx dambrug"</p>	<p>Det skal fortsat fremgå af vandplanerne, at der skal gennemføres miljøgodkendelser af dambrugsanlæggene med det hidtidige indsatsbehov.</p>
--	--

Sørestaurering:

Det foreslås, at den hidtidige indsats på 5 mio. kr. til sørestaurering i den offentlige høring fastholdes, og at der sideløbende med høringen foretages en vurdering af grundlaget for indsatsen, på baggrund af ny faglig viden på området.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>I vandplanerne kan der være angivet i tabel 1.3.1 og 1.3.2b være nævnt konkrete søer med krav om sørestaurering i først planperiode.</p> <p>De forskellige restaureringsmetoder er kun omtalt i det bagvedliggende materiale (Virkemiddelkataloget og Retningslinjer for udarbejdelse af planerne).</p>	<p>I vandplanerne kan der være angivet i tabel 1.3.1 og 1.3.2b være nævnt konkrete søer med krav om sørestaurering i først planperiode. Der tilføjes en note: <i>"Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen revideres under høringsperioden"</i></p>

Øvrigt

For havne, sejlrender m.v. ønsker kommunerne en præcisering af de fremtidige rammer for de aktiviteter, der i dag finder sted. Det vil blive præciseret i planudkastene, at vandplaner ikke vil medføre nye restriktioner i forhold til havne- og sejladsaktiviteter m.v.

Indsatsprogram 1.3.1 i vandplanerne

De 23 vandplaner indeholder et skema med et indsatsprogram for deres hovedvandopland. Nedenfor angives skabelonen for, hvordan indsatsprogrammerne vil se ud i den offentlige høring.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland xxx							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budgetøkonomi 1.000 kr./år
		Kvælstof (tonnesår)	Fosfor (tonnesår)	Fysisk påvirkning	Effortrugende effekter	Miljøfysiske forurenende effekter, herunder pesticider	
1. Direkte påvirkning fra næringsstoffer og pesticider - landbrug m.v.²⁾							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer		xx	Xx	+		Xxx	
• Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker							
• Forbud mod pløjning af fodergræsmarker...							
• Ingen jordbearbejdning i efteråret...							
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	xx ha		Xx	+		Xxx	
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ⁴⁾	Op til xx ha	Xx		+		Xxx	
• Yderligere brug af efterafgrøder	Xx ha	Xx				Xxx	
• Fosforfødning i sø-sediment mhp reduktion af intern påvirkning ⁵⁾	x lokaliteter		+			Xxx	
• Iltning mhp. reduktion af intern P-påvirkning	X lokaliteter		+			Xxx	
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
• Flytning af kildepladser ⁶⁾	Xx m					Xxx	
• Kompenserende udpumpning ⁶⁾	Xx m					Xxx	
• Reduceret vandindvinding ⁶⁾ (til markvand)	xx ha					Xxx	
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
• Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	xx km			+		Xxx	
• Fjernelse af faunaspæringer	Xx stk.			+		Xxx	
• Vandløbsrestaurering ⁸⁾	Xx km			+		Xxx	
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁹⁾	Xx km			+		Xxx	
4. Påvirkninger fra punktkilder¹⁰⁾							
• Renseanlæg - forbedret rensning	Xx	xx	xx		+	Xxx	
• Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved vandløb	Ca. xx ejd.	Xx	Xx		+	Xxx	
• Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra fælles kloak ¹⁰⁾	Ca. xx udløb (ca. xx ha bebygget areal)	Xx	xx		+	Xxx	
• Industri - forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	X anlæg	Xx	Xx		+	Xxx	
5. Akvakultur							
• Førskvædedambrug	Xx stk.	xx	xx		+	Xxx	
Indsatsprogram omkostninger i alt / år						Xxx	

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger for hovedvandopland xxx.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstof-

kvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion.

- Note 3)** • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
- Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
 - Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
 - Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
 - Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.
- Note 4)** Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden
- Note 5)** Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter.
- Note 6)** Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..
- Note 7)** Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.
Det præcise Indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.
- Note 8)** Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 9)** Det anbefales at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.
- Note 10)** Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. Indsatsen består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Til medlemmerne af Venstres folketingsgruppe

Ministeren
J.nr.

Den 20. august 2010

Teknisk gennemgang af vandplaner tirsdag d. 24. august kl. 10.30-11.30 i Venstres gruppeværelse

I inviteres hermed til teknisk gennemgang af de udkast til vandplaner, som skal sendes i bred offentlig høring i 6 måneder som led i gennemførelsen af EU's vandrammedirektiv og aftalerne om Grøn Vækst og Grøn Vækst 2.0.

Mødet finder sted tirsdag d. 24. august kl. 10.30 – 11.30 i Venstres gruppeværelse.

På mødet vil embedsmænd fra Miljøministeriet gennemgå planerne, herunder gennemgå de ændringer, der er foretaget i planerne i forhold til de versioner, som har været i teknisk forhøring hos berørte myndigheder tidligere på året.

Med venlig hilsen

Karen Ellemann

Møde med Venstres Folketingsgruppe om høring af udkast til vandplaner - Ændringer i vandplanerne i forhold til den tekniske forhøring

1. Ændringer i udkast til vandplaner

- ./ Der vedlægges oversigt over ændringer i udkast til vandplaner sammenlignet med de vandplaner der har været i teknisk forhøring i januar – marts 2010.

2. Ændringer vedrørende 10.000 tons kvælstof

- ./ Af vedlagte bilag for 5 eksempel oplande fremgår det, hvorledes udmøntningen af kvælstofkvoten er udgået af vandplanerne (tabel 1.3.1. fra udkast til vandplaner fra teknisk forhøring og fra det foreliggende udkast til vandplaner).

Landbrugsmæssig kvælstofindsats i vandplaner (5 udvalgte oplande)

tons N/år	Nu (offentlig høring)	Før (teknisk forhøring)	difference
Limfjorden	2.124,0	5.887,0	-3.763,0
Randers Fjord	584,5	1.429,3	-844,8
Ringkøbing Fjord	572,0	938,0	-366,0
Lillebælt, Jylland	594,0	1.939,0	-1.345,0
Odense Fjord	263,0	648,0	-385,0
Smålandsfarvandet	789,0	2.002,0	-1.213,0
sum	4.926,5	12.843,3	-7.916,8

3. Vedrørende baseline i vandplanerne

Med baseline indsats skal forstås den indsats, der forventes at ske som følge af allerede vedtagne initiativer, særligt VMPIII aftalen, men også energiaftalen, projekter i forbindelse med den særlige Vand- og Naturindsats (miljømiliard) mm.

Der indsættes følgende sætning i høringsbrevet for udkast til vandplaner:

”Der vil sideløbende med den offentlige høring ske en konsolidering af baseline for det forventede indsatsbehov.”

- ./ Der vedlægges et første udkast til høringsbrev.

4. Spildevandsoverløb

Der indsættes en supplerende tekst til note nr. 10 i udkast til vandplaner tabel 1.3.1:

”Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandsvandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydraulisk belastning ved udløbene, særligt hvor der er overløb til vandløb.”

5. Markvanding

Der ændres følgende for markvanding:

1. Der tilføjes en note til indsatsprogrammet i vandplanerne (skema 1.3.1.), hvor det fremgår, at ”indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden.”
2. I indsatsprogrammet (skema 1.3.1.) for virkemidler ændres overskrift fra ”Reduceret markvanding” til ”Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding”

Forslag til tekstmæssige ændringer af den kommende udgave af udkast til vandplaner

Dette notat indeholder forslag til de væsentligste ændringer i teksten i de kommende vandplaner som konsekvens af forhøringen i kommunerne og andre myndigheder og aftalen om Grøn Vækst 2.0. Emnerne vedrører den ikke-landbrugsrelaterede indsats, kvælstofudredningen samt vandløb.

Der vil herudover være tekstændringer for emner af lokal karakter i visse vandplaner, der ikke har betydning for de overordnede målsætninger og indsatsbehov.

Generelle bemærkninger

Det vurderes, at der på trods af, at der er fremkommet mange bemærkninger til vandplanudkastene under forhøringen i kommunerne, endnu er forhold, der ikke er fuldt oplyst. Flere kommuner har eksempelvis nævnt, at de er undervejs med nye og bedre data for spildevandsforholdene. Der er således ikke et fuldt konsolideret grundlag for alle elementer i plangrundlaget.

Under den kommende høringsperiode vil der derfor være et behov for at kvalificere og fastlægge en række konkrete indsatser bl.a. i et samarbejde med interessenterne.

Det er også nødvendigt i det indledende afsnit at redegøre for processen fra forhøringen, den efterfølgende justering og tilretning af planerne og processen under høringen. Dette kan eksempelvis formuleres som:

"De indkomne bemærkninger fra den tekniske forhøring i kommuner og andre myndigheder er medtaget i et vist omfang i de nye udkast til vandplaner. I høringsperioden vil der pågå en fortsat kvalificering af dette, blandt andet i dialog med interessenter."

Kvælstofudredningen:

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Fra tabel 1.3.1: "Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note x) xx ton N/år."</p> <p><i>"Note x) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes."</i></p> <p>I redegørelsesdelen om målrettede virkemidler: "Modellen for implementeringen af markedsomsættelige kvælstofkvoter er endnu ikke færdigudviklet. I vandplanen er effekten indregnet således, at det er forudsat, at kvælstofkvoterne, sammen med de øvrige målrettede virkemidler, sikrer at indsatskravet i 1. vandplanperiode for de forskellige kystoplande inden for Hovedvandopland xx opfyldes."</p>	<p>I tabel 1.3.1 fjernes oplysningerne om N-kvoter, og sumtal samt notehenvísninger konsekvensrettes.</p> <p>Der suppleres med en generel tekst i vandplanen om, at;</p> <p><i>"Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.</i></p> <p><i>På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktion."</i></p>

Spildevand:

For så vidt angående spildevand er der ikke, som forventet, indkommet tilstrækkelig nye data vedr. kommunernes gennemførelse af forbedring af spildevandsforholdene i det åbne land til, at regeringen på et tilstrækkeligt solidt grundlag kan fastlægge indsatsbehovet. Der er således behov for længere tid til at fremskaffe disse data.

For spildevandsindsatsen foretages faktuelle korrektioner og justeringer af mindre uhensigtsmæssigheder konstateret af kommunerne. Der nedsættes arbejdsgrupper for spildevand, som sideløbende med den offentlige høring præciserer og kvalificerer indsatsbehovet.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Tabel 1.3.1: "Spredt bebyggelse (baseline) • Forbedret spildevandsrensning: ca.x.xxx ejendomme, Indsatskrav 2015: xxx ejendomme"</p> <p>I Retningslinje 11 står der: "Spildevand fra enkeltliggende ejendomme som udleder direkte eller indirekte til søer, moser, vandløb eller nor, skal opsamles, afskæres, nedsives eller som minimum gennemgå rensning svarende til renseklasser som angivet på Web-GIS. Af Web-GIS fremgår det, hvilke oplande der er udpeget i regionplan 2005, dvs. hvor foranstaltningerne indgår i baseline, samt hvilke oplande der udpeges med denne plan, dvs. hvor der er tale om supplerende foranstaltninger."</p> <p>I Redegørelsesdelen står der bl.a.:</p> <p>"Baseline er den fremskrevne påvirkning i år 2015 (baseline 2015) når man inddrager effekterne af planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af påvirkningen. For punktkildernes vedkommende vil det sige allerede besluttede tiltag som fremgår af kommunernes spildevandsplaner mv., samt forbedret spildevandsrensning på enkeltejendomme i overensstemmelse med regionplanen."</p>	<p>Der tilføjes en note til tabel 1.3.1:</p> <p><i>"Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes, om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde mellem KL og Miljøministeriet i høringsperioden."</i></p>

Vandindvinding i hovedstadsområdet:

For vandindvindinger til drikkevand har kommunerne på Sjælland ønsket alternative virkemidler til reduceret indvinding, fx udpumpning af grundvand i de tørre sommerperioder. Desuden anses flytning af indvindinger visse steder for urealistisk, og at det vil medføre optrængende grundvand i huse. På baggrund heraf angives i vandplanerne, at kommunerne som alternativt virkemiddel kan vælge at gennemføre kompenserende udledninger af vand i vandløb i de tørreste måneder, hvor det er mere omkostningseffektivt og hensigtsmæssigt.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som sideløbende med den offentlige høring kvalificerer indsatsbehovet og løsningsmodellen for vandindvinding til drikkevand.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
I vandplaner for Hovedstadsområdet er nævnt i tabel 1.3.1 "Flytning af kildepladser (note x) xx mio. m ³ til	Teksten i tabel 1.3.1 ændres til: "Flytning af kildepladser xx mio. m ³ til yy mio. kr.

yy mio. kr.” "Note x) Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endeligt afklares i dialog med kommunerne."	samt kompenserende udpumpning xx mio. m3 til yy mio. kr. (note 9)" Note x ændres til: "Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningselskaberne og øvrige interessenter".
--	--

Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding:

Kommunerne har ikke afgivet væsentlige kommentarer til indsatsen for vandindvinding til markvanding. Men landbruget har i høringsperioden anført et behov for at drøfte grundlaget for vandindvindingerne til markvanding, herunder den anvendte beregningsmetode. Det foreslås derfor, at det hidtidige skønnede indsatsbehov fastholdes i planerne, og at der sideløbende med høringen igangsættes et udredningsarbejde med henblik på at kvalificere beregningsgrundlaget yderligere, før det endelige indsatsbehov fastlægges.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
Fra tabel 1.3.1 "Reduceret vandindvinding (Note x) xx ha" "Note x) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder, men hele udgiften er indsat for første periode. Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endelig afklares i dialog med kommunerne, jf. kap. 2.5"	Teksten i tabel 1.3.1 ændres til: "Balance mellem vandforekomst og forbrug af markvanding (Note x) xx ha" Note x: "Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden".

Vandløb:

For vandløbsindsatsen foretages faktuelle korrektioner og justeringer af mindre uhensigtsmæssigheder konstateret af kommunerne. Der nedsættes arbejdsgruppe for vandløb, som sideløbende med den offentlige høring præciserer og kvalificerer indsatsbehovet.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
I vandplanerne kan der i tabel 1.3.1 og tabel 1.3.2a være nævnt konkrete virkemidler (ophør / reduceret vandløbsvedligeholdelse, fjernelse af spærringer, vandløbsrestaureringer o.l.).	De kommende udkast til vandplaner vil blive justeret på baggrund af kommunernes høringssvar om faktuelle korrektioner samt mindre uhensigtsmæssigheder. Dette vil resultere konkret i ændrede anvendelse af indsatser ("x km vandløb" ændres til "y km vandløb" o.l.). Der tilføjes en note: "Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne".

Akvakultur / dambrug:

For dambrug foreslås at fastholde den hidtidige indsats i vandplanerne vedr. miljøgodkendelser og fjernelse af spærringer. Akvakulturudvalget har den 26. maj 2010 afgivet deres anbefalinger til initiativer, der kan bidrage til vækst inden for akvakulturområdet. Efter sommerferien forelægges regeringen et oplæg til håndtering af Akvakulturudvalgets anbefalinger.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
Fra tabel 1.3.1: "Ferskvandsdambrug – indsats xx stk" Tabel 1.3.2a "Recirkulering jf. virkemiddelkatalog 5.1 - xx dambrug"	Det skal fortsat fremgå af vandplanerne, at der skal gennemføres miljøgodkendelser af dambrugsanlæggene med det hidtidige indsatsbehov.

Sørestaurering:

Det foreslås, at den hidtidige indsats på 5 mio. kr. til sørestaurering i den offentlige høring fastholdes, og at der sideløbende med høringen foretages en vurdering af grundlaget for indsatsen, på baggrund af ny faglig viden på området.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
I vandplanerne kan der være angivet i tabel 1.3.1 og 1.3.2b være nævnt konkrete søer med krav om sørestaurering i først planperiode. De forskellige restaureringsmetoder er kun omtalt i det bagvedliggende materiale (Virkemiddelkataloget og Retningslinjer for udarbejdelse af planerne).	I vandplanerne kan der være angivet i tabel 1.3.1 og 1.3.2b være nævnt konkrete søer med krav om sørestaurering i først planperiode. Der tilføjes en note: <i>"Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen revurderes under høringsperioden"</i>

Øvrigt

For havne, sejlrender m.v. ønsker kommunerne en præcisering af de fremtidige rammer for de aktiviteter, der i dag finder sted. Det vil blive præciseret i planudkastene, at vandplaner ikke vil medføre nye restriktioner i forhold til havne- og sejladsaktiviteter m.v.

Indsatsprogram 1.3.1 i vandplanerne

De 23 vandplaner indeholder et skema med et indsatsprogram for deres hovedvandopland. Nedenfor angives skabelonen for, hvordan indsatsprogrammerne vil se ud i den offentlige høring.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland xxx							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Ilforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.²⁾							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer • Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker • Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... • Ingen jordbearbejdning i efteråret...		xx	Xx	+		+	Xxx
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	xx ha		Xx	+			Xxx
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	Op til xx ha	Xx		+			Xxx
• Yderligere brug af efterafgrøder	Xx ha	Xx					Xxx
• Sørestaurering ⁴⁾	X lokaliteter			+			xxx
2. Vandindvinding – påvirkning af overfladevande							
• Flytning af kildepladser ⁵⁾	Xx m ³						Xxx
• Kompenserende udpumpning ⁵⁾	Xx m ³						xxx
• Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	xx ha						Xxx
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
• Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	xx km			+			Xxx
• Fjernelse af faunaspæringer	Xx stk.			+			Xxx
• Vandløbsrestaurering ⁸⁾	Xx km			+			xxx
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁹⁾	Xx km			+			xxx
4. Påvirkninger fra punktkilder⁹⁾							
• Renseanlæg – forbedret rensning	Xx	xx	xx		+	+	xxx
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	Ca. xx ejd.	Xx	Xx		+	+	Xxx
• Regnbetingede udløb -bassiner ¹⁰⁾	Ca. xx udløb (ca. xx ha befæstet areal)	Xx	xx		+	+	Xxx
• Industri – forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	X anlæg	Xx	Xx		+	+	xxx
5. Akvakultur							
• Ferskvandsdambrug	Xx stk.	xx	xx		+	+	xxx
Indsatsprogram omkostninger i alt / år							Xxx

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland xxx.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-

2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktion.

- Note 3) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
- Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
 - Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
 - Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
 - Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.
- Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden
- Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter.
- Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..
- Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.
Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.
- Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.
- Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden

Udkast til indsatsprogram **til høring**. Udkastet er under kvalitetssikring og justeringer kan derfor forekomme frem mod offentliggørelse.

Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Limfjorden							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Itforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv. ²⁾							
▪ Randzoner - 10 m langs vandløb og søer ▪ Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker ▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... ▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret...		1.123	38,9	+		+	28.777
▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	625 ha		6,25	+			3.125
▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	Op til 3.676ha	415		+			59.555
▪ Yderligere brug af efterafgrøder	52.016 ha	586					21.899
▪ Sørestaurering ⁴⁾	3 lokaliteter			+			47
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
▪ Flytning af kildepladser ⁵⁾	0 m ³						-
▪ Kompenserende udpumpning ⁵⁾	0 m ³						-
▪ Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	15.218 ha						9.435
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og kystvande							
▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	1.230 km			+			8.434
▪ Fjernelse af faunaspærringer	681 stk			+			7.829
▪ Vandløbsrestaurering ⁸⁾	879 km			+			1.597
▪ Genåbning af rørlagte vandløb ⁸⁾	70 km			+			1.368
4. Påvirkninger fra punktkilder ⁹⁾							
▪ Renseanlæg – forbedret spildevandsrensning	5	1,33	0,21		+	+	697
▪ Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning ved vandløb	1.110	2,44	1,1		+	+	6.993
▪ Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning ved søer	48	0,11	0,08		+	+	466
▪ Regnbetingede udløb – bassiner ¹⁰⁾	121	6,18	2,31	+	+	+	22.826
5. Akvakultur							
▪ Ferskvandsdambrug - indsats...	34 stk.	44,3	5,6				4.566
Indsatsprogram omkostninger i alt/år							177.614

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Limfjorden.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

- Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.
På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion.
- Note 3) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
• Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
• Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
• Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
• Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.
- Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden
- Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter.
- Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..
- Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.
Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.
- Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.
- Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandsvandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden
 Udkast til indsatsprogram fra forhøringen.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Limfjorden							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande (note 1)					Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.							
▪ Randzoner - 10 m langs vandløb og søer ▪ Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker ▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... ▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret...		1.116	39,2	+		+	26.071
▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse (note 3)	625 ha		6,25	+			3.125
▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse (note 3)	Op til 3.676 ha	415		+			59.555
▪ Yderligere brug af efterafgrøder	52.016 ha	586					21.899
▪ Markedsomsættelige kvælstofkvote (note 2)		3.770 (note 2)					
▪ Fosforfældning i sø-sediment mhp reduktion af intern påvirkning	2 lokaliteter			+			34
▪ Biomanipulation	1 lokalitet						13
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
▪ Flytning af kildepladser	0						-
▪ Reduceret vandindvinding	11.107 ha (note 3)						5.553
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og kystvande							
▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse	1.246 km (note 4)			+			8.875
▪ Fjernelse af faunaspærringer	464 stk			+			6.357
▪ Vandløbsrestaurering	922 km			+			1.669 (note 5)
▪ Vandløbsrestaurering (okkerbegrænsning)	4 km			+			76 (note 5)
▪ Genåbning af rørlagte vandløb	44 km			+			879
4. Påvirkninger fra punktkilder							
▪ Renseanlæg - forbedret rensning eller afskæring (4.6)	1	0,2	0,023		+	+	336
▪ Renseanlæg - forbedret rensning mekanisk → MBN (4.3)	4	1,6	0,335		+	+	987

▪ Renseanlæg – forbedret rensning MBN -> MBNDK (4.4)	2	0,6	0,099		+	+	152
▪ Renseanlæg – forbedret rensning MBNDK -> MBNDK med efterpole- ring (4.5)	1	0,4	0,07		+	+	130
▪ Spredt bebyggelse – forbedret spildevands- rensning ved vandløb	1.050	2,3	1,0		+	+	6.659
▪ Spredt bebyggelse – forbedret spildevands- rensning ved søer	1.000	2,4	1,2		+	+	9.778
▪ Regnbetingede udløb – bassiner med udløb fra fælles kloak	135 (note 8)	5,9	2,2	+	+	+	21.891
▪ Regnbetingede udløb – bassiner med udløb fra separat kloak	2	0	0	+	+	+	61
5. Akvakultur							
▪ Ferskvandsdambrug – indsats...	34 stk.	44,3	5,6				4.566
Indsatsprogram i alt		5.944 (note 7)	56,0				178.666 (note 8)

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvand-
opland Limfjorden.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes.

Note 3) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder, men hele udgiften er indsat for første periode. Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endelig afklares i dialog med kommunerne.

Note 4) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.

Note 5) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske et ophør med vandløbsvedligeholdelse.

Note 6) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. Indsatsen består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Note 7) Hertil kommer kvælstof-synergi fra virkemidlerne "ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse" og "oversvømmelse af ådale mht fosforfjernelse" som på landsplan er anslået til en effekt på ca. 700 tons kvælstof

Note 8) Excl. markedsomsættelige kvoter.

Note 9) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.

• Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.

• Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.

• Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.

• Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Hovedvandopland 1.5 – Randers Fjord

Udkast til indsatsprogram **til høring**. Udkastet er under kvalitetssikring og justeringer kan derfor forekomme frem mod offentliggørelse.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Randers Fjord							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budget- økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv. ²⁾							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer • Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker • Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... • Ingen jordbearbejdning i efteråret...		405,2	12,1	+		+	10.385
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	359,2 ha		3,59	+			1.796
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	Op til 807 ha	91,2		+			13.074
• Yderligere brug af efterafgrøder	9961 ha	88,1					4.194
• Sørestauring ⁴⁾	0 lokaliteter		+				0
2. Vandindvinding – påvirkning af overfladevande							
• Flytning af kildepladser ⁵⁾	0 m ³						0
• kompenserende udpumpning ⁵⁾	0 m ³						0
• Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	0 ha						0
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
• Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	486,4 km			+			3.465
• Fjernelse af faunaspærringer	238 stk.			+			2.227
• Vandløbsrestauring ⁸⁾	422 km			+			736
• Vandløbsrestauring (okkerbegrænsning) ⁸⁾	71,6 km			+			506
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁸⁾	35,2 km			+			691
4. Påvirkninger fra punktkilder⁹⁾							
• Renseanlæg – forbedret rensning	4	0,171	0,031		+	+	188
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning ved vandløb	Ca. 52 ejd.	0,007	0,002		+	+	327
• Regnbetingede udledninger - bassiner ¹⁰⁾	Ca. 74 udløb (ca. 230 ha befæst areal)	1,755	0,598		+	+	6.731
• Industri – forbedret rensning/afskæring til rensesanlæg	0 anlæg	0	0		+	+	0
5. Akvakultur							
• Ferskvandsdambrug	1 stk.	0,923	0,085		+	+	98
Indsatsprogram omkostninger i alt / år							44.418

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Randers Fjord.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion.

- Note 3) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
- Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
 - Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
 - Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
 - Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.
- Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden
- Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter.
- Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..
- Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.
Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.
- Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.
- Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandsvandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Hovedvandopland 1.5 – Randers Fjord
Udkast til indsatsprogram fra forhøringen.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Randers Fjord						
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande (note 4)				Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.						
▪ Randzoner - 10 m langs vandløb og søer						
▪ Efterafgrøder i stedet for "vintergrønne..."		404	12,0	+	+	8591
▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker...						
▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret...						
▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse (note 3)	260 hektar		2,60	+		1299
▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse (note 3)	Op til 807 hektar	91,2		+		13.074
▪ Yderligere brug af efterafgrøder	9961 hektar	88,1				4194
▪ Markedsomsættelige kvælstofkvo-ter (note 5)		846 ⁵				-
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande						
▪ Flytning af kildepladser	Ingen					-
▪ Ophør med markvanding	Ingen					-
3. Fysisk påvirkning af vandløb						
▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse	538,9 km (note 1)			+		3.839
▪ Fjernelse af faunaspæringer	249 stk			+		2.506
▪ Vandløbsrestaurering (generel)	461,1 km			+		950 (note 2)
▪ Vandløbsrestaurering (okkerbe- grænsning)	72,3 km			+		515
▪ Genåbning af nærlagte vandløb	44 km			+		865 (note 2)
4. Påvirkninger fra punktkilder						
▪ Renseanlæg - forbedret spildevands-rensning ved vandløb	5 anlæg	1,2	0,2		+	4.296
▪ Renseanlæg - forbedret spildevands-rensning ved søer	2 anlæg	1,4	0,3		+	597
▪ Spredt bebyggelse - forbedret spildevands-rensning ved vandløb	ca. 290 ejd.	1	0,5		+	2.822
▪ Spredt bebyggelse - forbedret spildevands-rensning ved søer	ca. 41 ejd.	0,1	0,1		+	398
▪ Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra fælles kloak	ca. 35 udløb (note 3)	0,8	0,3	+	+	2.959
▪ Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra separat kloak	0 udløb				+	0
5. Akvakultur						
▪ Ferskvandsdambrug - forbedret rensning	3 stk.	6,2	0,6		+	609
Indsatsprogram i alt		1440	16,6			47.514⁶

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger for hovedvand-

opland Randers Fjord.

Signaturforklaring

- Note 1) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes og som hovedregel også på strækninger der restaureres..
- Note 2) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske et ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 3) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. Indsatsen består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.
- Note 4) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..
- Note 5) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes.
- Note 6) Excl. markedsomsættelige kvælstofkvoter.
- Note 7) Hertil kommer kvælstof-synergi fra virkemidlerne "ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse" og "oversvømmelse af ådale mhp fosforfjernelse" som på landsplan er anslået til en effekt på ca. 700 tons kvælstof
- Note 8) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
• Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
• Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
• Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
• Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Hovedvandopland 1.8 – Ringkøbing Fjord

Udkast til indsatsprogram **til høring**. Udkastet er under kvalitetssikring og justeringer kan derfor forekomme frem mod offentliggørelse.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Ringkøbing Fjord							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Ittforbrugende stoffer	Miljøfarige forurenende stoffer, herunder	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.²⁾							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer • Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker • Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... • Ingen jordbearbejdning i efteråret...		335	9,3	+		+	7.724
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	222 ha		2,2	+			1.108
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	Op til 612 ha	69		+			9.915
• Yderligere brug af efterafgrøder	19.083 ha	168					8.034
• Sørestauring ⁴⁾	1 lokaliteter		+				89
2. Vandindvinding – påvirkning af overfladevande							
• Flytning af kildepladser ⁵⁾	0 m ³						0
• kompenserende udpumpning ⁵⁾	0 m ³						0
• Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	18.768 ha						9.384
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
• Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	678 km			+			4.829
• Fjernelse af faunaspærringer	110 stk.			+			2.024
• Vandløbsrestauring ⁸⁾	374 km			+			4.928
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁹⁾	10 km			+			204
4. Påvirkninger fra punktkilder⁹⁾							
• Renseanlæg – forbedret rensning	6 anlæg	12	1,9		+	+	3.618
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	Ca. 185 ejd.	0,8	0,2		+	+	1.217
• Regnbetingede udløb - bassiner ¹⁰⁾	Ca. 24 udløb (ca.190 ha)	1,5	0,6	+	+	+	5.511
• Industri – forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	1 anlæg	2,0	0,4		+	+	550
5. Akvakultur							
• Ferskvandsdambrug	12 stk.	21,2	2,9		+	+	2.074
Indsatsprogram omkostninger i alt / år							61.209

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for Hovedvandopland Ringkøbing Fjord.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v.

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011. På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktion.

Note 3) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg

fosfor.

- Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
- Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
- Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
- Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden

Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningselskaberne og øvrige interessenter.

Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..

Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.

Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.

Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.

Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.

Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Hovedvandopland 1.8 – Ringkøbing Fjord
Udkast til indsatsprogram fra forhøringen.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Ringkøbing Fjord							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande (note 4)					Samlede årlige omkostninger Budget- økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.							
Randzoner - 10 m langs vandløb og søer Efterafgrøder i stedet for "vintergrønne..." Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... Ingen jordbearbejdning i efteråret...		341	6,9	+		+	8.371
Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ⁹⁾	199 hektar		2,0	+			995
Etablering af vådområder til N-fjernelse ⁹⁾	op til 612 hektar	69		+			9.915
Yderligere brug af efterafgrøder	19.083 hektar	168					8.034
Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note 5)		ca. 360 (note 5)					-
Fosforfældning i sø-sediment mhp reduktion af intern påvirkning	1 lokalitet		+				89
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
Flytning af kildeplads	0 m ³						0
Reduceret markvandindvinding (note 7)	18.768 hektar						9.384
3. Fysisk påvirkning af vandløb							
Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse (note 1)	691 km			+			4.922
Fjernelse af faunaspæringer	71 stk.			+			1.573
Vandløbsrestaurering (generelt)	201 km			+			386 (note 2)
Vandløbsrestaurering (okkerbegrænsning)	194 km					+	4.558 (note 2)
Genåbning af rørlagte vandløb	9 km			+			177 (note 2)
4. Påvirkninger fra punktkilder							
Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved vandløb	ca. 550 ejd.	2,4	0,5		+	+	3.434
Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved søer	ca. 15 ejd.	0,03	0,03		+	+	149
Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra fælles kloak	ca. 9600 m ³ (ca. 53 udløb) (note 3)	1,5	0,6		+	+	8.569
Renseanlæg - forbedret rensning MBNDK udbygning med polering	2 anlæg	2,4	0,5		+	+	676
Renseanlæg afskæring til andet renseanlæg/vandområde	3 anlæg	4,6	0,2		+	+	1.394
Industri - afskæring af anlæg til andet renseanlæg/vandområde	1 anlæg	1,0	0,06		+	+	168
5. Akvakultur							
Ferskvandsdambrug - forureningsbegrænsende tiltag	21 stk.	36,1	4,8	+	+	+	3.536
Indsatsprogram i alt		986,0 (note 8)	15,6				66.330 (note 6)

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Ringkøbing Fjord.

Note 1) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt

rørlagte vandløb der åbnes, og

som hovedregel også på strækninger der restaureres.

- Note 2) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske et ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 3) Skøn over antal m³ bassin, der er krævet som indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, og består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.
- Note 4) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..
- Note 5) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes.
- Note 6) Excl. markedsomsættelige kvælstofkvoter.
- Note 7) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder, men hele udgiften er indsat for første periode. Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endelig afklares i dialog med kommunerne, jf. kap. 2.5.
- Note 8) Hertil kommer kvælstof-synergi fra virkemidlerne "ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse" og "oversvømmelse af ådale mhp fosforfjernelse" som på landsplan er anslået til en effekt på ca. 700 tons kvælstof
- Note 9) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
• Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
• Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
• Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse. Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Hovedvandopland 1.11 – Lillebælt, Jylland

Udkast til indsatsprogram **til høring**. Udkastet er under kvalitetssikring og justeringer kan derfor forekomme frem mod offentliggørelse.

Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Lillebælt/Jylland						
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande ¹⁾				Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Itforbrugende stoffer Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.²⁾						
▪ Randzoner - 10 m langs vandløb og søer ▪ Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker ▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... ▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret...		346	13,5	+	+	8.875
▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	204,6 hektar		2,05	+		1.025
▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	op til 1.108 hektar	125		+		17.951
▪ Yderligere brug af efterafgrøder	9.582 hektar	123				4.034
▪ Sørestaurering ⁴⁾	1 lokalitet		+			19
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande						
▪ Flytning af kildeplads ⁵⁾	0 m ³					0
▪ Kompenserende udpumpning ⁵⁾	0 m ³					0
▪ Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	889 ha					551
3. Fysisk påvirkning af vandløb						
▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	124 km			+		883
▪ Fjernelse af faunaspærringer	167 stk.			+		1992
▪ Vandløbsrestaurering ⁸⁾	57 km			+		94
▪ Genåbning af rørlagte vandløb ⁸⁾	38 km			+		761
4. Påvirkninger fra punktkilder⁹⁾						
▪ Renseanlæg – forbedret rensning	8 anlæg	14	1,8		+	4.118
▪ Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	ca. 344 ejd.	1,0	0,4		+	2.167
▪ Regnbetingede udløb - bassiner ¹⁰⁾	ca. 50 udløb (322 ha befæstet areal)	2,5	0,9	+	+	9.342
▪ Industri – forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	1 anlæg	0,6	0,05		+	1.260
5. Akvakultur						
▪ Ferskvandsdambrug	11 stk.	5,6	0,6		+	421
Indsatsprogram i alt						53.493

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Lillebælt/Jylland.

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav

og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion.

- Note 3) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
- Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
 - Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
 - Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
 - Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.
- Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden
- Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter.
- Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..
- Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.
Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.
- Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.
- Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Hovedvandopland 1.11 – Lillebælt, Jylland

Udkast til indsatsprogram fra forhøringen.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Lillebælt/Jylland							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande (note 1)					Samlede årlige omkostninger
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenede stoffer, herunder pesticider	
							Budgetøkonomi 1.000 kr./ år
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.							
▪ Randzoner - 10 m langs vandløb og søer ▪ Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker ▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... ▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret...		331	13,5	+		+	8.490
▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ⁹⁾	225 hektar		2,25	+			1.125
▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse ⁹⁾	op til 1.108 hektar	125		+			17.951
▪ Yderligere brug af efterafgrøder	9.582 hektar	123					4.034
▪ Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note 2)		ca. 1.360 (note 2)					-
▪ Fosforfældning i sø-sediment mhp reduktion af intern påvirkning	1 lokalitet		+				19
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
▪ Flytning af kildeplads	0 m ³						0
▪ Reduceret vandindvinding (Note 8)	889 ha						445
3. Fysisk påvirkning af vandløb							
▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse	147 km (note 3)			+			1.047
▪ Fjernelse af faunaspærringer	262 stk.			+			3.297
▪ Vandløbsrestaurering	85 km			+			150 (note 4)
▪ Genåbning af rørlagte vandløb	41 km			+			809 (note 4)
4. Påvirkninger fra punktkilder							
▪ Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved vandløb	ca. 2300 ejd.	4,4	1,7		+	+	14.339
▪ Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved søer	ca. 0 ejd.				+	+	0
▪ Renseanlæg - forbedret spildevandsrensning ved vandløb	6 anlæg	8,8	1,1		+	+	2.885
▪ Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra fælles kloak	ca. 33 udløb (216 ha befæst areal) note 5	1,7	0,6		+	+	6.272
▪ Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra separat kloak	0 udløb (0 ha befæst areal)				+	+	0
▪ Industri - forbedret spildevandsrensning ved vandløb	1 anlæg	0,6	0,05		+		1.260
5. Akvakultur							
▪ Ferskvandsdambrug - indsats	11 stk.	5,3	0,7		+	+	516
Indsatsprogram i alt		1.960⁷⁾	20				62.639⁶⁾

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Lillebælt/Jylland.

- Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v.
- Note 2) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes.
- Note 3) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes.
- Note 4) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.
- Note 5) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. Indsatsen består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.
- Note 6) Ekskl. markedsomsættelige kvælstofkvoter.
- Note 7) Hertil kommer kvælstof-synergi fra virkemidlerne "ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse" og "oversvømmelse af ådale mhp fosforfjernelse" som på landsplan er anslået til en effekt på ca. 700 tons kvælstof
- Note 8) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder, men hele udgiften er indsat for første periode. Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endelig afklares i dialog med kommunerne, jf. kap. 2.5
- Note 9) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
• Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
• Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
• Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
• Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Hovedvandopland 1.13 – Odense Fjord

Udkast til indsatsprogram **til høring**. Udkastet er under kvalitetssikring og justeringer kan derfor forekomme frem mod offentliggørelse.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Odense Fjord							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Ittforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv. ²⁾							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer							
• Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker		141	5,0	+		3.606	
• Forbud mod pløjning af fodergræsmarker...							
• Ingen jordbearbejdning i efteråret...							
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	13 ha		0,1	+		67	
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	Op til 432 ha	49		+		6.999	
• Yderligere brug af efterafgrøder	5.935 ha	73				2.499	
• Sørestaurering ⁴⁾	2 lokaliteter		+			46	
2. Vandindvindning – påvirkning af overfladevande							
• Flytning af kildepladser ⁵⁾	0 m ³						
• Kompenserende udpumpning ⁵⁾	0 m ³						
• Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	0 ha						
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
• Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	360 km			+		2.579	
• Fjernelse af faunaspærringer	187 stk.			+		2.113	
• Vandløbsrestaurering ⁸⁾	290 km			+		450	
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁸⁾	53 km			+		1.017	
4. Påvirkninger fra punktkilder⁹⁾							
• Renseanlæg – forbedret rensning	0						
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	Ca. 491 ejd.	1,1	0,5		+	3.091	
• Regnbetingede udløb - bassiner ¹⁰⁾	Ca. 104 udløb (ca. 492 ha befæstet areal)	3,9	1,5	+	+	11.143	
• Industri – forbedret rensning/afskæring til rensesanlæg	0 anlæg						
5. Akvakultur							
• Ferskvandsdambrug	0 stk.						
Indsatsprogram omkostninger i alt / år						33.610	

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Odense Fjord.

Signaturforklaring

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion.

Note 3) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.

- *Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.*
- *Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.*
- *Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.*
- *Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.*

Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revurderet under høringsperioden

Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningsselskaberne og øvrige interessenter.

Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden..

Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.

Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.

Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.

Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.

Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandsvandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Hovedvandopland 1.13 – Odense Fjord
 Udkast til indsatsprogram fra forhøringen.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Odense Fjord							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande (note 1)					Samlede årlige omkostninger Budget- økonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider - landbrug mv.							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer • Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker • Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... • Ingen jordbearbejdning i efteråret...		141	5,0	+		+	3.606
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	12 ha		0,1	+			61
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	Op til 432 ha	49		+			6.999
• Yderligere brug af efterafgrøder	5.935 ha	73					2.499
• Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note 2)		ca. 385 (note 2)					-
• Fosforfældning i sø-sediment mhp reduktion af intern påvirkning	2 lokaliteter		+				46
2. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
• Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse	396 km (note 3)			+			2.821
• Fjernelse af faunaspærringer	205 stk			+			2.309
• Vandløbsrestaurering	310 km			+			482 (note 4)
• Genåbning af rørlagte vandløb	70 km			+			1.346 (note 4)
3. Påvirkninger fra punktkilder							
• Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved vandløb	Ca. 445 ejd.	1	0,4		+	+	2.801
• Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra fælles kloak	Ca. 40 udløb (ca. 180 ha De fælles areal) (note 5)	1,4	0,5	+	+	+	5.288
Indsatsprogram i alt		649 (note 7)	6				28.258 (note 6)

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Odense Fjord.

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v..

Note 2) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes.

Note 3) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres.

Note 4) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.

Note 5) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. Indsatsen består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige

tiltag.

Note 6) Excl. markedsomsættelige kvælstofkvoter.

Note 7) Hertil kommer kvælstof-synergi fra virkemidlerne "ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse" og "oversvømmelse af ådale mhp fosforfjernelse" som på landsplan er anslået til en effekt på ca. 700 tons kvælstof

Note 8) • Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
• Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
• Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
• Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
• Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Hovedvandopland 2.5 – Smålandsfarvandet

Udkast til indsatsprogram **til høring**. Udkastet er under kvalitetssikring og justeringer kan derfor forekomme frem mod offentliggørelse.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Smålandsfarvandet							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger Budget-økonomi 1.000 kr./år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Ilforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.²⁾							
▪ Randzoner - 10 meter langs vandløb og søer ▪ Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker ▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... ▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret...		420	8,6	+		+	9.297
▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾	776 ha		7,8	+			3.882
▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾	op til 1.202 ha	136		+			19.474
▪ Yderligere brug af efterafgrøder	13.882 ha	233					5.819
Sørestaurering ⁴⁾			+				
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
▪ Flytning af kildeplads ⁵⁾	5.500.000 m ³						5.594
▪ Kompenserende udpumpning ^{5) 11)}	12 steder						436
▪ Balance mellem vandforekomst og forbrug til markvanding ⁶⁾	0 m ³						-
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder							
▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse ⁷⁾	264 km			+			1.880
▪ Fjernelse af faunaspærringer	115 stk			+			1.535
▪ Vandløbsrestaurering ⁸⁾	202 km			+			324
▪ Genåbning af rørlagte vandløb ⁸⁾	44 km			+			863
4. Påvirkninger fra punktkilder⁹⁾							
▪ Afskæring af renseanlæg	22 renseanlæg ca. 32 km	3	0,6		+	+	5.300
▪ Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	225 ejd.	0,5	0,2		+	+	1.400
▪ Regnbetingede udløb - bassiner ¹⁰⁾	106 udløb (ca. 435 ha befæstet areal)	2,1	1,5	+	+	+	12.700
Indsatsprogram i alt							68.504

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Smålandsfarvandet.

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v.

Note 2) Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011. På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion.

Note 3) Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor. Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2. Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2. Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse. Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

Note 4) Da der er fremkommet ny faglig viden om visse restaureringsmetoder, vil grundlaget for indsatsen blive revideret under høringsperioden

Note 5) Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningselskaberne og øvrige interessenter.

Note 6) Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af høringsperioden.

Note 7) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes, og som hovedregel også på strækninger der restaureres. Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne.

Note 8) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske ophør med vandløbsvedligeholdelse.

Note 9) Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012. Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.

Note 10) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb, hydraulisk belastning og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. For overløb består indsatsen i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Bassiner for spildevandsoverløb vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm. og derved forbedre badevandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydrauliske belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.

Note 11) Der er i denne sammenhæng udelukkende regnet med virkemidlet udpumpning af grundvand. Anvendelse af andre vandtyper – herunder f.eks. søvand eller andet overfladevand, afgøres ved vurdering af konkrete projekter i kommunen.

Hovedvandopland 2.5 – Smålandsfarvandet

Udkast til indsatsprogram fra forhøringen.

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Smålandsfarvandet							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af overfladevande (note 4)					Samlede årlige omkostninger Budgetøkonomi 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Randzoner - 10 m langs vandløb og søer ▪ Efterafgrøder i stedet for "vintergrønne..." ▪ Forbud mod pløjning af fodergræsmarker... ▪ Ingen jordbearbejdning i efteråret... 		453	9,5	+		+	9.779
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse (note 8) 	798 ha		8,0	+			3.990
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Etablering af vådområder til N-fjernelse (note 8) 	op til 1.202 ha	136		+			19.474
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yderligere brug af efterafgrøder 	11.590 ha	194					4.879
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note 5) 		ca. 1.219 (note 3)					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fosforfældning i sø-sediment mhp reduktion af intern påvirkning 			+				
2. Vandindvinding - påvirkning af overfladevande							
<ul style="list-style-type: none"> • Flytning af kildepladser, (note 7) 	3.100.000 m ³						3.153
<ul style="list-style-type: none"> • Reduceret vandindvinding (ophør med markvanding) 	0 m ³						-
3. Fysisk påvirkning af vandløb							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse 	212 km (note 1)			+			1.531
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fjernelse af faunaspærringer 	118 stk.			+			1.510
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vandløbsrestaurering (generel) 	111 km			+			167
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Genåbning af rørlagte vandløb 	64 km			+			1.252
4. Påvirkninger fra punktkilder							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mekaniske renseanlæg, der opgraderes til MBN 	11 renseanlæg (ca. 4225 PE)	15	2,8		+	+	706
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afskæring af renseanlæg 	42 renseanlæg ca. 73 km				+	+	12.180
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spredt bebyggelse - forbedret spildevandsrensning ved vandløb 	ca. 700 ejd.	1	0,5		+	+	4.274
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regnbetingede udløb - bassiner med udløb fra fælles kloak 	ca. 200 udløb (ca. 800 ha befæstet areal) (note 3)	3	1,9	+	+	+	21.079
Indsatsprogram i alt		2.021⁷	22,7				83.974, <small>note 6)</small>

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Smålandsfarvandet.

Note 1) Virkemidlet anvendes både i åbne vandløb samt rørlagte vandløb der åbnes.

Note 2) Den angivne økonomi for indsatsen dækker alene den fysiske indsats. I tilfælde hvor der i forbindelse med indsatsen er behov for udtagning af landbrugsareal er erstatning for tabt indtjening indregnet under virkemidlet "ophør med vandløbsvedligeholdelse" da der i forbindelse med indsatsen samtidig forudsættes at ske et ophør med vandløbsvedligeholdelse.

Note 3) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og i nogle tilfælde opstrøms søer reducere udledningen af fosfor. Indsatsen består i etablering af first-flush bassin, som udgangspunkt på 5 mm. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et

krav at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag.

Note 4) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v.

Note 5) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvortedes ordningen skal udformes.

Note 6) Ekskl. markedsomsættelige kvælstofkvoter.

Note 7) Hertil kommer kvælstofsynergi fra virkemidlerne "ophør/reduktion af vandløbsvedligeholdelse" og "oversvømmelse af ådale mhp fosforfjernelse" som på landsplan er anslået til en effekt på ca. 700 tons kvælstof

Note 8)

- Projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor.
- Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2.
- Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2.
- Store projekter med en høj grad af kvælstofreduktion har forrang frem for mindre projekter. Ved store projekter forstås den absolutte kvælstof- eller fosfortilbageholdelse.
- Antal ha er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktion. Da projekterne udvælges ud fra deres omkostningseffektivitet er hektarangivelsen vejledende.

[Centerdirektøren]

J.nr.

Ref.

Den

Foreløbigt udkast

Høring af offentligheden og statslige, regionale og kommunale myndigheder af forslag til vand- og Natura 2000-planer

By- og Landskabsstyrelsen har udarbejdet forslag til vandplaner med tilhørende indsatsprogrammer og i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen forslag til Natura 2000-planer. Planerne er udarbejdet med baggrund i henholdsvis miljømålsloven og skovloven.

Vandplanerne og Natura 2000-planerne udmønter en væsentlig del af aftalen om Grøn Vækst, som regeringen og Dansk Folkeparti har indgået i juni 2009¹ og april 2010².

Planforslagene er tilgængelige på www.BLST.dk her findes desuden adgang til øvrigt informationsmateriale i tilknytning til planerne, herunder kortbilag m.v.

Høringsprocessen

Forslag til vand- og Natura 2000-planerne har i perioden 14. januar til 11. marts 2010 været i en teknisk høring hos statslige, regionale og kommunale myndigheder med henblik på en tematisk gennemgang til efterfølgende tilretning/justering af planudkastene. Dette er sket efter reglerne i miljømålslovens § 28.

Forslag til vand- og Natura 2000-planerne er nu tilpasset og kan sendes i en offentlig høring, således at alle interesserede parter kan inddrages aktivt i udarbejdelsen af de endelige vand- og Natura 2000-planerne (citattat/omskrivning af vrd art 14).

Efter reglerne i miljømålslovens § 29 og § 43 skal offentliggørelsen af de vedtagne forslag til vand- og Natura 2000-planer ske ved offentlig annoncering. Miljøcentret har derfor annonceret offentliggørelsen af vand- og Natura 2000-planerne i relevante [landsdækkende og lokale] aviser, således at specielt lokalinteresser i videst muligt omfang kan inddrages i processen.

¹ Aftale af 16. juni 2009 om Grøn Vækst 1.0 mellem Regeringen og Dansk Folkeparti

² Aftale af 9. april 2010 om Grøn Vækst 2.0 mellem Regeringen og Dansk Folkeparti

Efter reglerne i miljømålslovens § 29, stk. 4 og § 43, stk. 3 skal forslag til vand- og Natura 2000-planer endvidere sendes til berørte statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

Såvel offentligheden som statslige, regionale og kommunale myndigheder har efter reglerne i miljømålslovens § 29, stk. 3 og § 43, stk. 2 en frist på 6 måneder til at komme med indsigelser. [fristen for offentlighedens indsigelser fastsættes i forbindelse med den offentlige annoncering af forslag til vand- og Natura 2000-planer].

Forslag til vandplaner

Regeringen ønsker, at miljø- og naturmålene i størst mulig udstrækning indfries gennem en omkostningseffektiv indsats, der sikrer reel miljøeffekt. Indsatsprogrammerne i vandplanerne er således prioriteret ud fra et generelt princip om gennemførlighed og omkostningseffektivitet, og BLST har inden for disse rammer tilstræbt den omkostningseffektivitet, der henvises til i ovennævnte bemærkninger.

Som følge af aftalen om Grøn Vækst 2.0 gennemføres et udredningsarbejde om kvælstofregulering for 10.000 tons med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer med henblik på fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler.

Sideløbende med den offentlige høring arbejdes videre med at kvalificere grundlaget for spildevand, vandløb, vandindvinding og markvanding samt sørestaurering, hvilket vil ske i dialog med relevante parter.

Der vil sideløbende med den offentlige høring ske en konsolidering af baseline for det forventede indsatsbehov.

Forslag til vandplaner bygger desuden videre på det plangrundlag, som hidtil har ligget til grund for kommunernes indsats på vandmiljøområdet, herunder bl.a. vandmiljøplanerne, den særlige indsats over for grundvandsbeskyttelse, indsatsen for at forbedre spildevandsforholdene for den spredte bebyggelse samt vandmiljøindsatsen i regionplanerne.

Forslag til Natura 2000-planer

Gennemførelse af naturmålene er en langsigtet proces, og regeringen har besluttet, at indsatsen i 1. planperioden frem til 2015 – dog til 2021 for træbevoksede fredskovpligtige arealer – skal standse tilbagegangen for arter og naturtyper i de udpegede Natura 2000-områder.

Det sker gennem en indsats for at:

- sikre naturtilstanden på eksisterende naturarealer og arter i Natura 2000-områderne,
- sikre små naturarealer gennem sammenkædning af eksisterende naturarealer, etablering af spredningskorridorer eller trædesten,

- sikre naturtyper, der ikke er generelt beskyttede, hvilket typisk gælder for skovnaturtyper samt sten- og boblerev på havet,
- vende udviklingen for særligt truede naturtyper og arter, hvis status er i fare for at blive væsentligt forringet i 1. planperiode.

Det er første gang, der er udarbejdet en samlet planlægning for så stor en del af den danske natur. Forslag til Natura 2000-planer bygger videre på de erfaringer og den indsats som stat og kommuner har gennemført i naturforvaltningen, kommuneplanlægningen og driftsplanlægningen for konkrete arealer.

Tidsfrist

Tidsfristen for indsendelse af bemærkninger er 6 måneder og skal senest være miljøcentret i hænde den xx.yy. 2011. By- og Landskabsstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen vil på baggrund af de indkomne bemærkninger udarbejde de endelige vand- og Natura 2000-planer til vedtagelse.

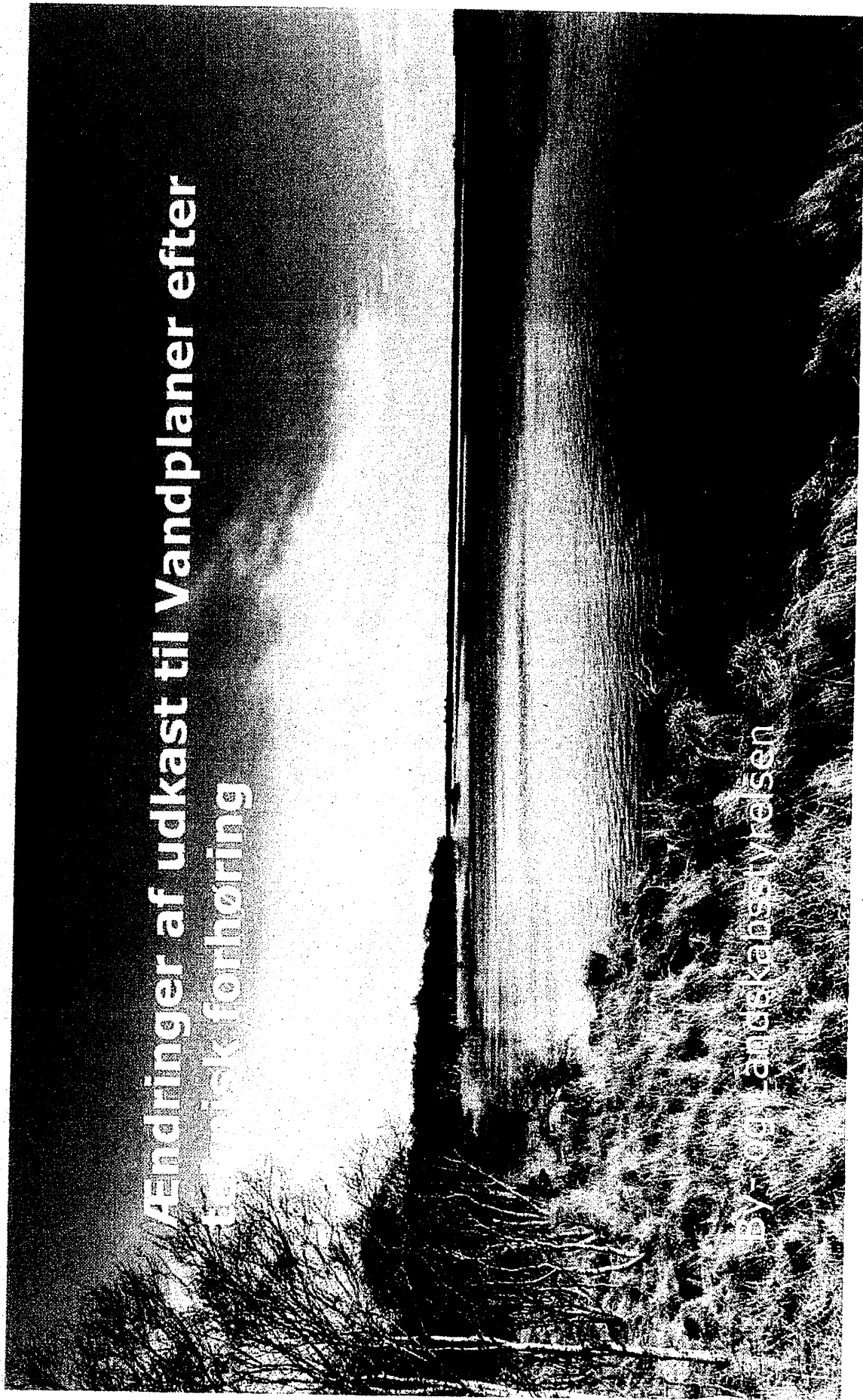
Kontakt

Eventuelle spørgsmål vedrørende vand- og Natura 2000-planerne kan rettes til de respektive miljøcentre, se www.BLST.dk. Høringssvar skal mailes til Miljøcenteret. For så vidt angår høringssvar fra statslige myndigheder om vand- og Natura 2000-planer bedes disse sendt til By- og Landskabsstyrelsen i Haraldsgade, BLST@BLST.dk.

Miljøcenteret vil i høringsperioden invitere kommuner og regioner til drøftelse af forslag til vand- og Natura 2000-planer, ligesom Vand- og Naturrådene vil blive orienteret om, at høringsprocessen er igangsat.

Med venlig hilsen

Ændringer af udkast til Vandplaner efter teknisk forhøring

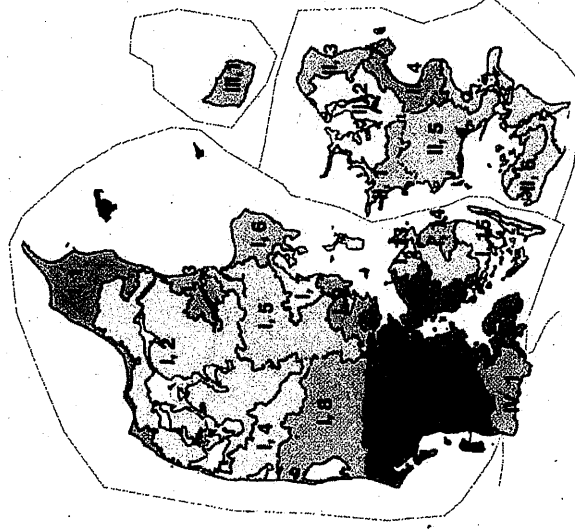

Baggrund for vandplaner – Grøn Vækst aftale

- Grøn Vækst rammeaftale juni 2009 om indsatser:
 - 19.000 tons kvælstof
 - 210 tons fosfor
 - Op til 7.300 km vandløb
- Samtidig aftale om finansiering
- På baggrund af aftalen blev vand- og naturplaner udarbejdet og konkret lovgivning iværksat (særligt ændring af gødskningsregler, ændringer af vandløbslov, naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven, miljømålsloven m.v.)

23 vandplaner designet til præcis indsats

- 23 vandplaner til hvert af Danmarks 23 vandoplande
- Specifikt designet til hvert enkelt opland
- Tager udgangspunkt i miljøet i det enkelte opland
- Håndterer de specifikke miljøproblemer
- Sætter specifikke mål for hvert vandområde

Hvad er problemerne?

For mange næringsstoffer

- For meget kvælstof i fjorde og kystvande
- For meget fosfor i søerne

For dårlige vandløb

- Brug for flere slyngninger
- Mindre spildevandsbelastning

For lidt vand

- Vilde planter og dyr lider af vandmangel

Tre lag af vand-indsatser

Bygger videre på eksisterende indsatser

- ✓ VMPI-III, gældende regler og love, gældende aftaler

Nye, generelle indsatser (Grøn Vækst)

- ✓ Randzoner, generelle efterafgrøder.....

Målrattede indsatser

- ✓ 10-13.000 ha vådområder (N og P-reduktion)
- ✓ 7.300 km vandløb (forbedringer af biologien)
- ✓ Målrattede efterafgrøder (N-reduktion)
- ✓ Spildevand i det åbne land, regnvandsbassiner (vandløbsbiologien)
- ✓ Ændringer i vandindvindinger (mere vand til naturen)

EU frister for vandrammedirektivet

- Udkast til vandplaner i høring senest 22. dec. 2008
- Offentliggørelse af vedtagne vandplaner 22. dec. 2009
- Foranstaltninger skal være iværksat senest 22. dec. 2012
- Al overfladevand og grundvand skal have opnået god tilstand senest 22. dec. 2015, dog med mulighed for begrundede undtagelser, hv. tidsfrist og mål.
- Statusrapport til EU om fremdrift i indsatsen 22. juni 2012
- 2. generation basisanalyse offentliggøres senest 22. dec. 2013

Ændringer af udkast til vandplaner ift. forhøringen

- Ændringer vedr. baseline
- Oplandsspecifikke kvælstofkvoter fjernes jf. Grøn Vækst 2.0 aftalen
- Der igangsættes yderligere udredningsarbejder for:
 - Spildevand
 - Vandforsyning i hovedstaden
 - Indvindinger til markvanding
 - Vandløb
 - Sørestauring

Grøn Vækst aftalerne

By- og Landskabsstyrelsen

Den 9. april 2010

Aftale mellem Regeringen og Dansk Folkeparti om Grøn Vækst 2.0

Landbrugs- og fødevarerhvervet bidrager væsentligt til den danske eksport og beskæftigelse. Der er i alt 139.000 beskæftigede i branchen fordelt med 77.000 i landbruget og 62.000 i fødevarerhvervet. Erhvervet skaber herudover ikke bare beskæftigelse og vækst i fødevarerbranchen, men også i energisektoren, agroindustrien og i en række følgeindustrier, herunder i bygge- og anlægsbranchen. Denne beskæftigelse er i særdeleshed væsentlig for livet i yderkantsskemaerne og er derfor med til at skabe et Danmark i balance. Erhvervet står imidlertid i en svær økonomisk situation på grund af den økonomiske krise, der blandt andet har givet sig udtryk i lave afregningspriser.

Regeringen og Dansk Folkeparti er derfor enige om at iværksætte en række initiativer, der forbedrer landbruget og fødevarerbranchens vækstvilkår og dermed bidrager til at sikre beskæftigelsen på bedrifterne, i fødevarerindustrien og i følgeindustriene. Initiativerne bidrager endvidere til at understøtte Danmarks målsætning om 30 pct. vedvarende energi i 2020.

Der er enighed om at forbedre vandmiljø og naturtilstand og målsætningen om en reduktion på 19.000 tons kvælstof i 2015 fra landbruget står fast. Der er endvidere enighed om, at det er vigtigt at sikre beskæftigelsen i landbruget og fødevarerhvervet og dermed også i yderkantsskemaerne.

Initiativerne ligger således i forlængelse af Grøn Vækst aftalens formål om et grønt landbrugs- og fødevarerhverv, der skaber vækst parallelt med, at miljø- og klimamålsætninger understøttes. Hensigten er således, at landbruget og fødevarerindustrien skal bidrage til at løse udfordringerne indenfor miljø og klima samtidig med, at erhvervet understøtter beskæftigelsen og udviklingsmulighederne i alle dele af Danmark.

Der er enighed om følgende initiativer:

- **Vandplaner og kvælstofreduktion:** Der igangsættes et analyserbejde om vandplanernes konsekvenser for beskæftigelsen og udviklingsmuligheder i visse egne af landet for at få skabt yderligere klarhed om konsekvenserne af den foreslåede indsats. Vandrammedirektivets endelige implementering skal ske under hensyntagen til en fortsat mulighed for at drive landbrug i hele Danmark. Analysen vil supplere det i Grøn Vækst besluttede udredningsarbejde vedrørende et system med omstøvelige kvælstofkoter, herunder med belysning af fordele og ulemper ved en kvotemodell i forhold til alternativer med henblik på fastlæggelse af resterende indsatsbehov og valg af konkrete virkemidler. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

Analysen vil vurdere konsekvenserne for dansk landbrug i forhold til opfyldelse af Vandrammedirektivets mål i forhold til kvælstof. Blandt andet set i forhold til andre landes faktiske implementering af Vandrammedirektivet, herunder deres reduktionsmål og tidsplan herfor.

16. juni 2009

Kvælstof reduktion

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Fra tabel 1.3.1: "Markedsomsættelige kvælstofkvoter (note x) xx ton N/år." "Note x) Det forudsættes, at anvendelse af markedsomsættelige kvælstofkvoter vil bidrage til fuld opfyldelse af indsatskravet i første planperiode. Det er endnu ikke fastlagt, hvorledes ordningen skal udformes." I redogørelsesdelen om målrettede virkemidler: "Modellen for implementeringen af markedsomsættelige kvælstofkvoter er endnu ikke færdigudviklet. I vandplanen er effekten indregnet således, at det er forudsat, at kvælstofkvoterne, sammen med de øvrige målrettede virkemidler, sikrer at indsatskravet i 1. vandplanperiode for de forskellige kystoplande inden for Hovedvandopland xx opfyldes."</p>	<p>I tabel 1.3.1 fjernes oplysningerne om N-kvoter, og surtalt samt notehenvísninger konsekvensrettes. Der suppleres med en generel tekst i vandplanen om, at: "Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. Der er som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordelene og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011. På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstof-reduktion."</p>

Eksempler på kvælstofindsats sammenlignet med forhøring

Landbrugsmæssig kvælstofindsats i vandplaner (5 udvalgte oplande) *)

tons N/år	Nu (offentlig høring)	Før (teknisk forhøring)	difference
Limfjorden	2.124,0	5.887,0	-3.763,0
Randers Fjord	584,5	1.429,3	-844,8
Ringkøbing Fjord	572,0	938,0	-366,0
Lillebælt, Jylland	594,0	1.939,0	-1.345,0
Odense Fjord	263,0	648,0	-385,0
Smålandsfarvandet	789,0	2.002,0	-1.213,0
sum	4.926,5	12.843,3	-7.916,8

*) Kvalitetssikring er i gang

Vandindvindinger til markvanding

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Fra tabel 1.3.1 "Reduceret vandindvinding (Note x) xx ha" "Note x) <i>Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder, men hele udgiften er indsat for første periode. Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endelig afklares i dialog med kommunerne, jf. kap. 2.5</i>"</p>	<p>Teksten i tabel 1.3.1 ændres til: "Balance mellem vandforekomst og forbrug af markvanding (Note x) xx ha" Note x: "<i>Indsatsen forventes fordelt over flere planperioder. Indsatsen og valg af løsningsmodel kvalificeres i et samarbejde med kommuner og øvrige interessenter i løbet af hørringsperioden</i>".</p>

Spildevand

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>Tabel 1.3.1:</p> <p>"Spredt bebyggelse (baseline) • Forbedret spildevandsrensning: ca.x.xxx ejendomme, Indsatskrav 2015: xxx ejendomme"</p> <p>I Retningslinje 11 står der:</p> <p>"Spildevand fra enkeltliggende ejendomme som udleder direkte eller indirekte til søer, moser, vandløb eller nor, skal opsamles, afskæres, nedsvives eller som minimum gennemgå rensning svarende til rensklasser som angivet på Web-GIS. Af Web-GIS fremgår det, hvilke oplande der er udpeget i regionplan 2005, dvs. hvor foranstaltningerne indgår i baseline, samt hvilke oplande der udpeges med denne plan, dvs. hvor der er tale om supplerende foranstaltninger."</p> <p>I Redegørelsesdelen står der bl.a.:</p> <p>"Baseline er den fremskrevne påvirkning i år 2015 (baseline 2015) når man inddrager effekterne af planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af påvirkningen. For punktkildernes vedkommende vil det sige allerede besluttede tiltag som fremgår af kommunernes spildevandsplaner mv., samt forbedret spildevandsrensning på enkeltejendomme</p> <p>i overensstemmelse med regionplanen."</p>	<p>Der tilføjes en note til tabel 1.3.1:</p> <p><i>"Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012.</i></p> <p><i>Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015.</i></p> <p><i>Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes, om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen.</i></p> <p><i>Dette skal kvalificeres i et samarbejde mellem KL og Miljøministeriet i høringsperioden.</i></p>

Vandindvindinger i Hovedsatsområdet

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>I vandplaner for Hovedstadsområdet er nævnt i tabel 1.3.1 "Flytning af kildepladser (note x) xx mio. m³ til yy mio. kr." "Note x) Indsatsbehovet er under kvalificering og skal endeligt afklares i dialog med kommunerne."</p>	<p>Teksten i tabel 1.3.1 ændres til: " Flytning af kildepladser xx mio. m³ til yy mio. kr. samt kompenserende udpumpning xx mio. m³ til yy mio. kr. (note 9)" Note x ændres til: "Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningselskaberne og øvrige interessenter".</p>

Vandløb

- Der nedsættes arbejdsgruppe for vandløb, som sideløbende med den offentlige høring præciserer og kvalificerer indsatsbehovet.

Tekst fra forhøringsudgaven	Tekst i nye udkast til vandplaner
<p>I vandplanerne kan der i tabel 1.3.1 og tabel 1.3.2a være nævnt konkrete virkemidler (ophør / reduceret vandløbsvedligeholdelse, fjernelse af spærringer, vandløbsrestaureringer o.l.).</p>	<p>De kommende udkast til vandplaner vil blive justeret på baggrund af kommunernes høringssvar om faktuelle korrektioner samt mindre uhensigtsmæssigheder.</p> <p>Dette vil resultere konkret i ændrede anvendelse af indsatser ("x km vandløb" ændres til "y km vandløb" o.l.).</p> <p>Der tilføjes en note: "Det præcise indsatsbehov kvalificeres i løbet af høringsperioden i samarbejde med interessenterne".</p>